

Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.

I propositionen föreslår regeringen en ny lag om elektroniska fakturor som utfärdas till följd av offentlig upphandling. Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling. Det blir bl.a. obligatoriskt för upphandlande myndigheter och enheter att acceptera elektroniska fakturor i de format som överensstämmer med den nya europeiska standard som har tagits fram enligt direktivet. Bestämmelserna i lagen ska enligt förslaget inte tillämpas om det skulle innebära en risk att uppgifter som omfattas av sekretess röjs eller en risk för skada i övrigt av säkerhetskänslig verksamhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:153 Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund4

Utskottets överväganden.....8

 Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling8

Särskilt yttrande.....17

 Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling (C).....17

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....18

 Propositionen18

Bilaga 2

Regeringens lagförslag19

Bilaga 3

Direktiv22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag (2018:000) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.

2. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:153 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 7 juni 2018

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Monica Green (S), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Ingemar Nilsson (S), Janine Alm Ericson (MP), Niklas Wykman (M), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Björn Wiechel (S) och Per Åsling (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2017/18:153 Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling föreslår regeringen en ny lag om elektroniska fakturor som utfärdas till följd av offentlig upphandling och en ändring i mervärdesskattelagen (1994:200). Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet som inte hade några invändningar mot förslagen.

I april 2014 antog Europaparlamentet och rådet direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling, nedan kallat e-faktureringsdirektivet. Enligt e-faktureringsdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att upphandlande myndigheter och enheter tar emot och behandlar elektroniska fakturor i de format som överensstämmer med den nya europeiska standard som tagits fram enligt direktivet. I denna del ska direktivet vara genomfört senast den 18 april 2019. Under förhandlingarna om direktivet upprättades en faktapromemoria som överlämnades till riksdagen (2012/13:FPM142). Förslaget i KOM(2013) 449 subsidiaritetsprövades av finansutskottet den 19 september 2013. Utskottet ansåg att förslaget inte stred mot subsidiaritetsprincipen.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Elektroniska fakturor

Utvecklingen inom EU

En papperslös offentlig förvaltning är ett viktigt mål för EU och dess medlemsstater, men elektronisk fakturering tillämpas för närvarande i liten omfattning i Europa. Flera medlemsstater, bl.a. Danmark, Finland, Sverige och Österrike, har i olika avseenden gjort elektroniska fakturor obligatoriska vid offentlig upphandling i hela eller delar av den offentliga sektorn. Dessa initiativ är dock baserade på nationella standarder och är inte fullt kompatibla med varandra. Enligt kommissionen kan införandet av en gemensam standard för elektronisk fakturering i den offentliga sektorn förhindra ytterligare splittring av den inre marknaden och underlätta införandet av elektroniska fakturor i de medlemsländer som ännu inte har infört detta.

Utvecklingen i Sverige

Ekonomistyrningsverket (ESV) har under lång tid haft i uppdrag att analysera, främja och stötta arbetet med införande av elektronisk handel (e-handel) i staten.

Regeringen har beslutat att inrätta en ny myndighet med uppgift att utveckla, samordna och stödja digitaliseringen av den offentliga sektorn. Den 7 december 2017 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av den nya myndigheten (dir. 2017:117). Av direktivet framgår att ESV:s uppgift när det gäller e-handel i staten ska överföras till den nya myndigheten för digitalisering av den offentliga sektorn.

Uppföljningen på området visar enligt regeringen att statliga myndigheter i Sverige fortfarande har en relativt liten andel elektroniska fakturor. För första halvåret 2017 uppgick de till 57 procent av de fakturor som de svenska statliga myndigheterna tog emot. I Norge och Danmark var motsvarande andel 70 respektive 99 procent.

Regeringen anför att den strävar efter att öka digitaliseringen, både hos myndigheter och i samhället i övrigt. Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt och där det är relevant, vara förstahandsvalet för den offentliga sektorns kontakter med medborgare, organisationer och företag. Vidare bör företagens uppgiftslämnande till statliga myndigheter i första hand ske elektroniskt.¹

E-faktureringsdirektivet

Direktivets bestämmelser

Direktivet ska tillämpas på elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt på vilka något av upphandlingsdirektiven är tillämpligt. Undantag görs i vissa fall för elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt som omfattas av direktiv 2009/81/EG, om upphandlingen och utförandet av kontraktet har sekretessbelagts eller inte får ske utan särskilda säkerhetsåtgärder i enlighet med gällande lagar och andra författningar i en medlemsstat.

I artikel 3 beskrivs bl.a. fastställandet av en europeisk standard för den semantiska datamodellen, dvs. en strukturerad och logiskt sammanhängande uppsättning termer och deras innebörd, som specificerar en elektronisk fakturas basinnehåll.

I artikel 11 anges att medlemsstaterna senast 18 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering i Europeiska unionens officiella tidning ska anta, offentliggöra och tillämpa de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att uppfylla skyldigheten i artikel 7 att ta emot och behandla elektroniska fakturor. Offentliggörandet skedde den 17 oktober 2017. Detta innebär att direktivet ska vara genomfört senast den 18 april 2019. Medlemsstaterna får skjuta upp tillämpningen för sina upphandlande myndigheter och enheter under den centrala nivån maximalt 30 månader efter offentliggörandet av hänvisningen.

¹ Prop. 2015/16:1 utg.omr. 22 avsnitt 4.5.1.

Fakturastandarden

Enligt e-faktureringsdirektivet ska kommissionen offentliggöra hänvisningar till den europeiska standarden för elektronisk fakturering i Europeiska unionens officiella tidning, tillsammans med en förteckning över ett begränsat antal syntaxer. Standarden och syntaxerna ska utarbetas av den europeiska standardiseringsorganisationen CEN. I Sverige har Svensk standard (Sis) ansvarat för en arbetsgrupp där svenska intressenter har deltagit. CEN utfärdade formellt standarden och förteckningen över syntaxer den 28 juni 2017, med referensen EN 16931. För svensk del innebär den nya standarden enbart marginella justeringar i jämförelse med de format som används i dagsläget.

Reglering av fakturors innehåll och hantering

Statliga myndigheters elektroniska fakturahantering

Sedan den 1 juli 2008 ska alla myndigheter hantera inkommande och utgående fakturor elektroniskt enligt 21 f § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. ESV har utfärdat föreskrifter till den regleringen.

En myndighet ska enligt ESV:s föreskrifter vid sin hantering av elektroniska fakturor ha kapacitet att hantera fakturor enligt standarden SFTI Svefaktura 1.0, enligt specifikationen SFTI Basic Invoice version 1.0, och enligt standarden SFTI Svefaktura BIS 5A 2.0. Enligt ändringar i föreskrifterna, som beslutades i december 2015, ska myndigheterna senast den 1 november 2018 kunna använda Peppols (Pan-European Public Procurement On-Line) infrastruktur för att skicka och ta emot elektroniska meddelanden. Eftersom formaten i Svefaktura och Peppols faktura bygger på Universal Business Language 2.1 ISO/IEC (UBL) kommer ändringarna med anledning av den nya standarden enligt regeringens bedömning att bli av mindre karaktär.

Faktura enligt mervärdesskattelagen m.m.

Enligt 1 kap. 17 § mervärdesskattelagen avses med faktura ett dokument eller meddelande i pappersform eller i elektronisk form som uppfyller villkoren för fakturor i 11 kap. samma lag eller, om faktureringsreglerna i ett annat EU-land är tillämpliga enligt vad som följer av artikel 219 a i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet), som uppfyller villkoren för fakturor i det landet.

De nya reglerna innebär att det står parterna fritt att använda antingen pappersfakturerings eller elektronisk fakturerings, under förutsättning att den som utfärdar eller tar emot en faktura vid tidpunkten för utfärdandet kan säkerställa ursprungets äkthet, samt innehållets integritet och läsbarhet vad gäller fakturan. Samma krav gäller således för pappersfakturor och elektroniska fakturor.

Regler om vad en faktura ska innehålla finns även i ett flertal andra författningar som exempelvis aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och ellagen (1997:857).

Utskottets överväganden

Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling som bl.a. innebär att det som huvudregel blir obligatoriskt för upphandlande myndigheter och enheter att acceptera elektroniska fakturor i de format som överensstämmer med den nya europeiska standard som tagits fram enligt direktivet.

Jämför det särskilda yttrandet (C).

Propositionen

Genomförande av EU:s direktiv om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling

En ny lag om elektroniska fakturor

För att e-faktureringsdirektivet på ett korrekt sätt ska kunna införlivas i svensk rätt krävs enligt regeringen att upphandlande myndigheter och enheter när skyldiga att ta emot och behandla elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden. Eftersom regleringen riktar sig mot såväl enskilda som kommuner och landsting måste bestämmelserna meddelas genom lag. I sitt remissvar föreslår Arbetsgivarverket att bestämmelserna placeras inom upphandlingsregelverket, men regeringen konstaterar att upphandlingslagstiftningen tar sikte på hur upphandlingar ska genomföras. Ett krav på leverantörers agerande efter att avtal har ingåtts är därför inte naturligt i den lagstiftningen. Regeringen föreslår därför att det införs en ny lag om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Lagen ska tillämpas på fakturor som en leverantör utfärdar till en upphandlande myndighet eller enhet till följd av offentlig upphandling enligt någon av upphandlingslagarna. Det införs en definition av begreppet elektroniska fakturor i den nya lagen. Enligt förslaget ska upphandlande myndigheter och enheter vara skyldiga att ta emot och behandla elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering.

Lagens tillämpningsområde

E-faktureringsdirektivet omfattar endast elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt på vilka något av upphandlingsdirektiven är tillämpligt. Syftet med den nya lagen är att uppnå en övergång till elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Regeringen bedömer därför att

kravet på elektronisk fakturering inte bör kopplas till någon specifik upphandlingsform (över eller under tröskelvärden respektive direktupphandlingar) utan bör omfatta alla fakturor som en leverantör utfärdar till en upphandlande myndighet eller enhet till följd av en offentlig upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU), lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (LUFS), lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) eller lagen om upphandling av koncessioner (LUK).

Skyldigheten att ta emot och behandla elektroniska fakturor

Enligt direktivet är medlemsstaterna skyldiga att säkerställa att upphandlande myndigheter och enheter tar emot och behandlar elektroniska fakturor som uppfyller den europeiska standarden. Därför föreslår regeringen en sådan skyldighet i den nya lagen och anger att det finns olika sätt att uppfylla kravet, exempelvis genom att köpa Statens servicecenters tjänster för fakturahantering.

En elektronisk fakturas innehåll

Syftet med lagen är att åstadkomma en reglering som ska säkerställa en övergång till elektronisk fakturering till följd av offentlig upphandling, snarare än att fastslå vad en elektronisk faktura ska innehålla. Någon reglering i lagen av vad en elektronisk faktura ska innehålla, som Malmö kommun och Svenska Bankföreningen föreslår, anser regeringen därför inte nödvändig.

Krav på elektroniska fakturor från leverantörer

Regeringen föreslår att fakturor som en leverantör utfärdar till en upphandlande myndighet eller enhet ska vara elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden för sådana fakturor, om inte annan standard för elektronisk fakturering har avtalats.

Syftet med e-faktureringsdirektivet

Kommissionen har satt upp målet att elektronisk fakturering ska bli den dominerande faktureringsmetoden inom EU senast 2020. E-faktureringsdirektivet etablerar en gemensam europeisk standard för den semantiska datamodellen för en elektronisk fakturas basinnehåll. Målet är att undanröja handelshinder som uppstår till följd av att det finns nationella regler och standarder som skiljer sig åt och att säkerställa att system kan fungera tillsammans och kommunicera med varandra. En övergång till elektroniska fakturor kan enligt regeringen leda till en effektivare och snabbare faktureringsprocess med sänkta administrativa kostnader.

Syftet med lagen om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Som nämnts ovan ställer inte e-faktureringsdirektivet några krav på att leverantörer till upphandlande myndigheter och enheter ska använda den europeiska standarden för elektroniska fakturor. De upphandlande myndigheterna och enheterna måste dock enligt direktivet ta emot och

behandla sådana fakturor. Det innebär att de måste inrätta de system som krävs för att ta emot elektroniska fakturor, oavsett om några sådana fakturor skickas eller inte. Regeringen anser att för att målet om en papperslös offentlig förvaltning ska uppnås räcker det inte att myndigheter kan ta emot elektroniska fakturor. Det krävs också att leverantörer faktiskt skickar sina fakturor elektroniskt.

Inget undantag för vissa kategorier av leverantörer

Att göra undantag för vissa kategorier av leverantörer kan enligt regeringen göra att det uppstår gränsdragningsproblem. Det är dock viktigt att förslaget utformas så att även små företag så enkelt som möjligt kan uppfylla kraven och att stödinsatser utformas med de små företagens förutsättningar i åtanke. Kravet på elektroniska fakturor föreslås gälla för fakturor som utfärdas till följd av offentliga upphandlingar som påbörjats efter det att lagen har trätt i kraft. Detta innebär en successiv övergång till elektroniska fakturor, vilket bedöms underlätta övergången. Förslaget innebär att fakturor från alla de aktörer som utfärdar fakturor till följd av offentlig upphandling omfattas av kravet, oavsett vilken typ av organisation som utfärdar fakturorna. Kravet gäller alltså även fakturor som en myndighet i egenskap av leverantör utfärdar till en annan myndighet, om fakturan utfärdas till följd av en offentlig upphandling. Den föreslagna regleringen och de upphandlingsrättsliga reglerna i övrigt kompletteras av lagvalsreglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelse (Rom I). Regeringen bedömer därför att det inte behövs någon särskild reglering av vilket lands regler som ska gälla.

Inget utökat krav på fakturering

Kravet på elektronisk faktura till följd av offentlig upphandling gäller endast inköp som betalas mot faktura. Inköp som betalas kontant omfattas alltså inte av kravet.

Kraven som följer av den föreslagna lagen innebär inte något utökat krav på fakturering, utan endast att om fakturering görs ska den göras elektroniskt. Den föreslagna regleringen medför således ingen faktureringssskyldighet för finansiella tjänster som i dag inte finns enligt mervärdesskattelagen.

Om standarden

I e-faktureringsdirektivet ställs vissa grundkrav på den europeiska standarden för elektronisk fakturering. Den ska vara tekniskt neutral och kompatibel med relevanta internationella standarder för elektronisk fakturering. Vidare ska den bl.a. ta hänsyn till behovet av skydd för personuppgifter och de särskilda behoven hos små och medelstora företag och hos upphandlande myndigheter och enheter under den centrala nivån.

Kommissionen har genomfört ett test av standardens praktiska tillämpning för slutanvändare. Testet visade att den europeiska standarden EN 16931 – 1:2017 fyller sitt syfte och möter de kriterier som finns angivna i artikel 3 i e-faktureringsdirektivet. Regeringen anser att testet visar att den

risk som framförts av flera remissinstanser i fråga om standardens praktiska användning är begränsad.

Standardiseringskommittén inom CEN har enats om att inte inkludera Edifact som obligatoriskt format. Detta hindrar inte att en myndighet eller en leverantör avtalar om att även fortsättningsvis använda Edifact som standard för elektronisk fakturering.

Möjlighet att avtala om annan standard

Som huvudregel bör de elektroniska fakturorna överensstämma med den europeiska standarden, men det finns undantag om det inte skulle vara kostnadseffektivt att byta till den europeiska standarden. Oavsett vilken standard som avtalas krävs att leverantören och den upphandlande myndigheten eller enheten kommer överens om hur fakturan ska översändas. Denna information bör framgå av avtalet mellan parterna. De lagar som styr all offentlig upphandling bygger på fem grundprinciper: icke-diskriminering, likabehandling, proportionalitet, öppenhet och ömsesidigt erkännande.

Med den nya lagen om elektroniska fakturor står det fortfarande upphandlande myndigheter och enheter fritt att ställa krav på elektroniska fakturor enligt en viss standard. Ett krav på fakturering enligt annan standard än den europeiska standarden måste vara likabehandlande, icke-diskriminerande och proportionerligt.

Översändandet av elektroniska fakturor

Den europeiska standarden omfattar informationsinnehåll och tekniskt format (syntax) för elektroniska fakturor. Standarden reglerar emellertid inte översändandet av elektroniska fakturor. I Sverige och i stora delar av Europa dominerar den s.k. fyrahörnsmodellen. Den innebär att avsändare och mottagare använder operatörstjänster för att översända elektroniska fakturor och andra affärsmeddelanden. Leverantörer som normalt använder sig av en annan standard för elektronisk fakturering måste säkerställa att fakturan konverteras och valideras innan den skickas till en upphandlande myndighet eller enhet så att den överensstämmer med den nya europeiska standarden. Avsändaren har möjlighet att använda en tredje parts tjänster för översättning mellan den egna syntaxen och en syntax i förteckningen utan att detta uttryckligen anges i lagtexten.

Undantag

Även om huvudregeln enligt den föreslagna regleringen är att fakturor som utfärdas till en upphandlande myndighet eller enhet ska vara elektroniska kan det förekomma att fakturor är olämpliga att hantera elektroniskt av sekretesskäl eller säkerhetsskäl. Enligt artikel 1 första stycket i e-faktureringsdirektivet ska direktivet tillämpas på elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt på vilka något av upphandlingsdirektiven är tillämpligt. E-faktureringsdirektivet ger alltså medlemsstaterna ett visst utrymme att reglera undantag från kravet på att myndigheter och enheter ska ta emot elektroniska fakturor. Regeringen föreslår att bestämmelserna i den

nya lagen inte ska tillämpas i de fall användande av elektronisk faktura skulle innebära risk att röja uppgifter som omfattas av sekretess eller skada i övrigt för säkerhetskänslig verksamhet. Skyldigheten att hantera utgående beställningar av varor och tjänster elektroniskt enligt förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte gäller inte för vissa myndigheter. Eftersom det inte på förhand kan fastslås att en viss myndighets samtliga inkommande fakturor uppfyller kriterierna för undantag enligt direktivet bedömer regeringen att det kan vara mindre lämpligt att utforma ett undantag i författningstext som på samma sätt som i den nämnda förordningen undantar specifika myndigheter från lagens tillämpning, något som Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen förespråkar. Regeringen anser dock att det finns ett behov av undantag för vissa fakturor som är olämpliga att hantera elektroniskt. Det pågår för närvarande en översyn av säkerhetsskyddslagstiftningen som bl.a. syftar till att utvidga lagens tillämpningsområde för att uppnå ett bättre skydd för Sveriges säkerhet.² Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 april 2019. Enligt regeringen är det viktigt att skyddet för känsliga uppgifter säkerställs vid elektronisk överföring. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att bl.a. kartlägga behovet av att förebygga att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i övrigt säkerhetskänslig verksamhet utsätts för risker i samband med bl.a. utkontraktering och föreslå olika förebyggande åtgärder, t.ex. tillståndsprövning (Ju 2017:32).

Vite

Regeringen föreslår att den myndighet som regeringen bestämmer ska ges rätt att förelägga en leverantör att se till att de fakturor som leverantören utfärdar och som omfattas av bestämmelserna i den nya lagen överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering, om inte någon annan standard har avtalats. Ett beslut om föreläggande får enligt förslaget förenas med vite.

En upplysningsbestämmelse i mervärdesskattelagen

Regeringen föreslår att det i mervärdesskattelagen införs en hänvisning till den nya lagen om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.

Förslagen är förenliga med EU-rätten

Enligt regeringens bedömning är förslagen i propositionen förenliga med EU-rätten.

Stöd till upphandlande myndigheter och enheter samt till leverantörer

Regeringen bedömer att en statlig myndighet bör ges i uppdrag att tillhandahålla stöd i form av bl.a. informations- och utbildningsinsatser till

² Prop. 2017/18:89 Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag.

såväl upphandlande myndigheter och enheter som leverantörer till den offentliga sektorn.

Behovet av stöd

Regeringen konstaterar att den nya lagen kommer att påverka ett stort antal aktörer. Det är därför enligt regeringen viktigt att säkerställa att offentlig verksamhet inte går miste om goda affärer på grund av att leverantörer inte kan leverera elektroniska fakturor. För myndigheter finns enligt ESV:s föreskrifter krav på att dessa ska vara anslutna till Peppols infrastruktur senast i november 2018, och det finns behov av stöd till myndigheterna när det gäller anslutningen och hanteringen av Peppol.

Flera remissinstanser anser att det av konkurrensskäl är olämpligt att ESV ska tillhandahålla utbildning till det privata näringslivet. Regeringen bedömer dock att för de minsta företagen kan tillgång till kostnadsfritt stöd vara en avgörande förutsättning för att regleringen inte ska få negativa konsekvenser för konkurrensen i offentliga upphandlingar.

En ny myndighet med uppgift att utveckla, samordna och stödja digitalisering av den offentliga sektorn

ESV har sedan 2006 haft i uppdrag av regeringen att analysera, främja och stötta arbetet med införandet av elektroniska fakturor och beställningar i staten. Dessutom har ESV haft i uppdrag att medverka till att främja arbete med gränsöverskridande lösningar och tjänster för e-handel. Regeringen anger i propositionen att den har beslutat att inrätta en ny myndighet med uppgift att utveckla, samordna och stödja digitaliseringen av den offentliga sektorn.³ ESV:s uppdrag att främja arbetet med e-handel i staten ska överföras till den nya myndigheten. Myndigheten för digitalisering av den offentliga sektorn kommer fr.o.m. den 1 september 2018 att överta ansvaret för e-handelsarbetet och rollen som Peppolmyndighet. Med anledning av detta anser regeringen att ESV inte ska vara den statliga myndighet som får uppdraget att tillhandahålla stöd.

Användningen av leverantörsportaler

Som framgår ovan är myndigheter skyldiga att erbjuda kostnadsfri tillgång till en leverantörsportal för leverantörer som inte själva har möjlighet att skicka elektroniska fakturor. Regeringen bedömer dock att det inte finns skäl att utveckla eller anskaffa en gemensam leverantörsportal för den offentliga sektorn. Affärsmässigt kan det finnas risker med att enbart en lösning används av hela den offentliga sektorn, konkurrensen minskar, och vissa aktörer kan riskera att slås ut. Det kan också finnas en risk för sårbarhet om den offentliga sektorn blir beroende av en enda aktör. Marknaden för tredjepartstjänster förväntas enligt regeringen utvecklas, och detsamma gäller även leverantörernas mognadsgrad. Om en leverantör har större volymer fakturor

³ Den 7 december 2017 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av den nya myndigheten för digitalisering av den offentliga sektorn (dir. 2017:117).

kan det enligt regeringen vara effektivt att använda tilläggstjänster till företagets ekonomi- och faktureringsystem.

Uppgiftsskydd

Regeringen bedömer att den kommande dataskyddsförordningen, kompletterande nationella bestämmelser till denna och offentlighets- och sekretesslagen uppfyller kraven på uppgiftsskydd vid elektronisk fakturering. Det behövs därför enligt regeringen ingen ytterligare reglering.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att den nya lagen om elektroniska fakturor till följd av upphandling ska träda i kraft den 1 april 2019. Vidare föreslår regeringen att bestämmelserna i 4 och 7 §§ inte ska gälla fakturor som har utfärdats till följd av offentliga upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet.

Konsekvenser

Enligt regeringen finns det en stor samhällsekonomisk nytta i en övergång till elektronisk fakturering till följd av offentliga upphandlingar. Den största effekten bedöms uppstå hos de offentliga fakturamottagarna. Mot bakgrund av de tidsbesparingar som elektronisk fakturering möjliggör för leverantörerna förväntas regleringen även medföra en minskning av företagens administrativa kostnader.

Modell för bedömning av regleringens konsekvenser

Syftet med regleringen är att uppnå en övergång till elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling. Som redan nämnts bedömer regeringen att det inte räcker med att enbart genomföra e-faktureringsdirektivet. Regleringen måste även omfatta en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att ta emot elektroniska fakturor och en skyldighet för leverantörer att skicka sådana. För konsekvensanalysen har regeringen använt en ekonomisk modell. Modellen jämför utvecklingen i tre scenarier där baslinjen är förväntad utveckling med oförändrad reglering. Konsekvenserna har analyserats genom intervjuer med såväl leverantörer som upphandlande myndigheter och enheter samt med stöd av en rapport från kommissionen.⁴

Vilka som påverkas av regleringen

Regleringen påverkar samtliga upphandlande myndigheter och enheter. Dessutom berör den samtliga upphandlande varu- och tjänsteleverantörer till den offentliga sektorn. Vidare berörs företag som tillhandahåller fakturerings tjänster, tredjepartsoperatörer/VAN-operatörer som sköter konvertering mellan olika format, kommunikation, säkerhet och övervakning av trafiken, inklusive banker, företag som tillhandahåller it-konsulttjänster, försäljning av programvara och underhåll av datasystem, samt postföretag.

⁴ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om bedömning av den europeiska standarden för elektronisk fakturering i enlighet med direktiv 2014/55/EU (COM (2017) 590 final av den 11 oktober 2017).

Regeringen anger att det i dag saknas en samlad statistik över vilka företag som levererar varor och tjänster till de upphandlande myndigheterna och enheterna men att antalet kan uppskattas till drygt 250 000 företag.⁵ Cirka 85 procent utgörs av mikroföretag, dvs. företag med färre än tio anställda.

Konsekvenser för företag

Leverantörer som ännu inte har skaffat kompetens eller någon teknisk lösning för att hantera e-fakturer enligt regleringen måste göra detta. Regeringen bedömer att omkring 5 procent av de medelstora företagen, 10 procent av de små företagen och 80 procent av mikroföretagen behöver göra förändringar i sina verksamheter till följd av regleringen. Med tanke på de tidsbesparingar som e-fakturering möjliggör för leverantörerna förväntas regleringen totalt sett minska de administrativa kostnaderna för företagen. Den positiva effekten på företagens administrativa kostnader varierar med företagets storlek. Mikroföretag förväntas enligt regeringen få minst positiv effekt av regleringen. Regeringen konstaterar att för det enskilda företaget utgör digitaliseringen en verklighet som företaget behöver förhålla sig till oavsett regleringen. Regleringen bedöms i övrigt inte ge någon större konkurrens-påverkande effekt för berörda företag. Det kan enligt regeringen inte uteslutas att regleringen som sådan kommer att medföra att nya företag skapas. Företag som tidigare inte har haft någon verksamhet kopplad till leverantörsfakturer till den offentliga sektorn kan också komma att etablera sig på denna marknad.

Konsekvenser för statliga myndigheter, kommuner och landsting samt andra upphandlande myndigheter och enheter

Regeringen menar att regleringen förväntas minska de administrativa kostnaderna för alla typer av upphandlande myndigheter och enheter. Regleringen förväntas dock medföra ökade kostnader för omorganisering och omställning av personal. Det gäller bl.a. kostnader när personal ska byta arbetsuppgifter, som exempelvis medarbetare som arbetar med skanning av fakturer. Denna förändring kan dock frigöra arbetskraft för kärnverksamheten och på sikt leda till besparingar. Kostnader förväntas också minska för lokaler/utrymme för arkivering och för skanningsutrustning.

I 14 kap. 3 § regeringsformen anges att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som motiverat den. Kravet att ta emot elektroniska fakturer följer av e-fakturadirektivet och påverkar den kommunala självstyrelsen. Inskränkningen går emellertid inte utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har motiverat den. Den kommunala finansieringsprincipen gäller när riksdagen, regeringen eller en myndighet fattar bindande beslut om ändrade regler för verksamhet. Kommuner och landsting ska enligt denna princip kompenseras för ökade kostnader eller minskade intäkter. Den kommunala finansieringsprincipen omfattar enbart statligt beslutade åtgärder som tar sikte på kommunala verksamheter. Principen omfattar inte åtgärder

⁵ (Fi2016/03066/DF).

som inte direkt tar sikte på kommunsektorn men som ändå får ekonomiska effekter för sektorn. Kravet på att ta emot elektroniska fakturor gäller för hela den offentliga sektorn. Bedömningen är därför enligt regeringen att förslaget inte omfattas av den kommunala finansieringsprincipen. Kostnadsminskningen bedöms på sikt överstiga kostnaderna för investeringen.

Samhällsekonomiska konsekvenser

Regeringen uppskattar att regleringen skapar en positiv samhällsekonomisk nytta om närmare 1 400 miljoner kronor under en sjuårsperiod. En övergång till elektronisk fakturering innebär enligt regeringen en högre grad av spårbarhet för ekonomiska transaktioner, vilket i förlängningen kan bidra till en lägre grad av ekonomisk brottslighet i form av exempelvis skatteundandragande.

Konsekvenser för arbetslösheten och sysselsättningen

Genom att effektiviteten ökar och postgången minskar förväntar sig regeringen att regleringen får en positiv effekt på produktiviteten i samhället. Till en början kan den dock resultera i en negativ effekt på sysselsättning och arbetslöshet.

Konsekvenser för jämställdheten mellan män och kvinnor

Sysselsättningseffekten av regleringen bedöms kunna ge vissa begränsade konsekvenser för jämställdheten mellan män och kvinnor, något mer negativ för kvinnor än för män. Regeringen är dock osäker på bedömningen.

Konsekvenser för miljö och klimat

Regeringen uppskattar att den minskade postgången skulle motsvara ett utsläpp om ca 10 000 ton koldioxid under en sjuårsperiod. De miljömässiga effekterna av förslaget motsvarar 4 miljoner kronor under en sjuårsperiod.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att EU:s direktiv om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling bör genomföras på det sätt som regeringen föreslår i propositionen. Mot denna bakgrund anser utskottet att riksdagen bör anta regeringens lagförslag.

Särskilt yttrande

Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling (C)

Per Åsling (C) anför:

Digitalisering av samhället är något vi på alla plan ska bejaka och underlätta. Sverige och svenska företag ska ligga långt fram i den digitala ekonomin. Digitaliseringen innebär även potentiellt stora besparingar och effektiviseringar för det offentliga. Men en besparing och effektivisering för det allmänna får inte tas ut som en kostnad på företagen. Utvecklingen mot det digitala får inte bygga upp trösklar för företag som inte kan, har råd eller har tid att göra snabba omställningar i sin verksamhet. För företagaren ligger fokus på verksamheten och att sälja produkter i första hand. Därefter ska den alltmer omfattande administrativa bördan hanteras – en börda som under de senaste åren ökat påtagligt. Centerpartiet ser återigen hur regeringen väljer att genomföra en EU-lagstiftning och samtidigt gå längre än vad ett direktiv kräver. Särskilt de allra minsta företagen kan av såväl kostnadsskäl som brist på tillräcklig it-kompetens ha svårt att göra snabba omställningar i sin verksamhet. Det är rätt och riktigt att nu även kommuner, landsting och andra upphandlande enheter måste kunna ta emot elektroniska fakturor. Men att företagen, oavsett storlek, ska tvingas in i den elektroniska fakturahanteringen är fel. Många frågor är fortfarande obesvarade, och gemensamma standarder saknas. Tvingande och vitessanktionerade krav på leverantörer är alltför långtgående.

Företagen upplever redan i dag offentlig upphandling som alltför krånglig. Särskilt de mindre företagen avskräcks från att delta. Jag kan också se i undersökningar att företagare upplever att regelverken blivit än krångligare på senare år. Fokus måste ligga på att försöka få fler företag att delta i upphandlingsförfaranden – till gagn för såväl medborgarna och samhället i stort som näringslivet – inte på att som med det aktuella förslaget ytterligare spä på den administrativa bördan. Förslagets effekter för småföretagen bör analyseras noga i samband med genomförandet av direktivet. Om betydande svårigheter uppstår för företagen bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag på anpassningar av lagstiftningen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:153 Elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag (2018:000) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag (2018:000) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 § I denna lag finns bestämmelser om elektroniska fakturor som utfärdas till följd av offentlig upphandling enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

Bestämmelser om faktureringsskyldighet och en fakturas innehåll finns i mervärdesskattelagen (1994:200).

2 § Med elektroniska fakturor avses i denna lag fakturor som utfärdas, översänds och tas emot i ett strukturerat elektroniskt format som gör det möjligt att behandla dem automatiskt och elektroniskt.

3 § Bestämmelserna i denna lag ska inte tillämpas i de fall användande av elektronisk faktura skulle innebära risk för

1. röjande av uppgifter som omfattas av sekretess, eller
2. skada i övrigt för säkerhetskänslig verksamhet.

4 § De fakturor som en leverantör utfärdar till en upphandlande myndighet eller enhet ska vara elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standard för elektronisk fakturering som Europeiska kommissionen har hänvisat till i Europeiska unionens officiella tidning.

Trots första stycket får leverantören och den upphandlande myndigheten eller enheten ingå avtal om att en annan standard för elektronisk fakturering ska användas.

5 § Upphandlande myndigheter och enheter är skyldiga att ta emot och behandla fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling, i den ursprungliga lydelsen. Se även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om strukturerade elektroniska format och övriga former för elektroniskt översändande av fakturor.

7 § Den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att förelägga en leverantör att se till att de fakturor som leverantören utfärdar och som omfattas av bestämmelserna i denna lag överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering.

Första stycket tillämpas inte om det finns ett sådant avtal som avses i 4 § andra stycket.

Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

8 § Beslut om vitesföreläggande enligt 7 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2019.
 2. Bestämmelserna i 4 och 7 §§ gäller inte fakturor som har utfärdats till följd av offentliga upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 6 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

6 §²

Elektronisk faktura enligt 1 kap. 17 a § får utfärdas endast om mottagaren godkänner det.

I 5 § lagen (2018:000) om elektroniska fakturor till följd av offentlig upphandling finns bestämmelser om skyldighet att ta emot elektroniska fakturor som har utfärdats till följd av offentlig upphandling.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2019.

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2012:342.

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2014/55/EU

av den 16 april 2014

om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén ⁽¹⁾,med beaktande av yttrandet från Regionkommittén ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Flera globala, nationella, regionala och proprietära standarder för elektroniska fakturor existerar och används för närvarande i medlemsstaterna. Ingen av dessa standarder är dominerande och flera av dem är inte kompatibla med varandra.
- (2) I brist på en gemensam standard beslutar medlemsstater, när de främjar användning av elektroniska fakturor vid offentlig upphandling eller gör den obligatorisk, att utveckla egna tekniska lösningar baserade på separata nationella standarder. Antalet olika standarder som samexisterar i medlemsstaterna ökar därför och kommer sannolikt att öka ännu mer i framtiden.
- (3) De många olika inkompatibla standarderna leder till alltför hög komplexitet, rättslig osäkerhet och ytterligare driftskostnader för ekonomiska aktörer som använder elektroniska fakturor i de olika medlemsstaterna. Ekonomiska aktörer som vill genomföra gränsöverskridande upphandlingsaktiviteter tvingas ofta följa en ny e-fakturasstandard varje gång de går in på en ny marknad. Eftersom de skilda rättsliga och tekniska kraven för elektroniska fakturor avskräcker ekonomiska aktörer från gränsöverskridande upphandlingsaktiviteter, utgör de hinder för marknadstillträde i gränsöverskridande offentlig upphandling och handelshinder. De hindrar de grundläggande friheterna och har på så vis en direkt inverkan på hur den inre marknaden fungerar.
- (4) Dessa hinder för handeln på den inre marknaden kommer troligen att öka i framtiden, när fler inkompatibla nationella och proprietära standarder utvecklas och när användningen av elektroniska fakturor vid offentlig upphandling blir vanligare eller blir obligatorisk i fler medlemsstater.

⁽¹⁾ EUT C 79, 6.3.2014, s. 67.⁽²⁾ Yttrande av den 28 november 2013 (ännu ej offentliggjort i EUT).⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 mars 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 14 april 2014.

- (5) Hindren för gränsöverskridande handel till följd av att flera rättsliga krav och tekniska standarder för elektronisk fakturering existerar samtidigt och till följd av brist på interoperabilitet bör undanröjas eller minskas. För att uppnå det målet bör det utvecklas en gemensam europeisk standard för den semantiska datamodellen för en elektronisk fakturas basinnehåll (nedan kallad *europeisk standard för elektronisk fakturering*). Standarden bör fastställa och beskriva det basinnehåll som en elektronisk faktura alltid måste innehålla och därmed göra det enklare att skicka och motta elektroniska fakturor mellan system som bygger på olika tekniska standarder. Förutsatt att de befintliga nationella tekniska standarderna inte strider mot denna standard, bör de inte ersättas, och deras användning bör inte heller begränsas, genom denna standard, samtidigt som det bör vara möjligt att fortsätta att tillämpa dem parallellt med den europeiska standarden.
- (6) Genom att säkerställa semantisk interoperabilitet och förbättra den rättsliga säkerheten kommer detta direktiv att främja införandet av elektronisk fakturering vid offentlig upphandling och därigenom möjliggöra för medlemsstaterna, upphandlande myndigheter och enheter samt ekonomiska aktörer att generera betydande fördelar när det gäller besparingar, miljöpåverkan och minskning av administrativa arbetsbördor.
- (7) Fördelarna med elektronisk fakturering maximeras när upprättandet, sändandet, överföringen, mottagandet och behandlingen av en faktura helt kan automatiseras. Därför bör endast maskinellt läsbara fakturor som kan behandlas automatiskt och digitalt av mottagaren anses överensstämma med den europeiska standarden för elektronisk fakturering. En ren bildfil bör inte anses vara en elektronisk faktura med avseende på tillämpningen av detta direktiv.
- (8) Målet med interoperabilitet är att möjliggöra presentation och behandling av information på ett konsekvent sätt i olika affärssystem, oavsett teknik, tillämpning eller plattform. Full interoperabilitet innefattar interoperabilitet på tre skilda nivåer: vad gäller innehåll i fakturan (semantik), format eller språk som används (syntax) och överföringsmetod. Semantisk interoperabilitet innebär att den elektroniska fakturan innehåller en viss mängd erfordrad information och att den exakta innebörden i den utbyta informationen bevaras och förstås på ett otvetydigt sätt, oberoende av hur den återges eller överförs rent fysiskt. Syntaktisk interoperabilitet innebär att dataelementen i en elektronisk faktura presenteras i ett format som kan utbytas direkt mellan avsändare och mottagare och behandlas automatiskt. Syntaktisk interoperabilitet kan säkerställas på något av följande två sätt: antingen genom användning av gemensam syntax eller genom mappning mellan olika syntaxer.
- (9) Ett stort antal syntaxer används. Det blir allt vanligare att säkerställa syntaktisk interoperabilitet genom mappning. Metoden är effektiv, om fakturan innehåller alla erfordrade dataelement på semantisk nivå och om deras innebörd är otvetydig. Eftersom detta ofta inte är fallet, krävs åtgärder för att säkerställa interoperabilitet på semantisk nivå. För att ytterligare förenkla användningen av elektronisk fakturering och minska kostnaderna, bör ett av de långsiktiga målen vara att begränsa det antal syntaxer som används, helst genom att fokusera på de mest använda.
- (10) Standardiseringen av elektronisk fakturering kompletterar även insatserna för att främja införandet av elektronisk upphandling enligt de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU ⁽²⁾.
- (11) Europeiska rådet uttryckte i sina slutsatser av den 28 och 29 juni 2012 och den 24 oktober 2013 att särskild prioritet bör ges åtgärder som syftar till ytterligare utveckling av gränsöverskridande e-handel och modernisering av de offentliga förvaltningarna, bland annat genom underlätande av övergången till och genom ett snabbt genomförande av elektronisk fakturering.
- (12) Europaparlamentet pekade i sin resolution av den 20 april 2012 på marknadsfragmentering till följd av nationella regler om elektronisk fakturering, betonade de betydande fördelarna med elektronisk fakturering och underströk vikten av ett klart rättsläge, en tydlig teknisk miljö samt öppna och interoperabla lösningar för elektronisk fakturering, grundat på gemensamma rättsliga krav, företagsprocesser och tekniska standarder. Av dessa skäl

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

uppmånat Europaparlamentet till att göra elektronisk fakturering vid offentlig upphandling obligatorisk senast 2016.

- (13) Det europeiska flerpartsforum för elektronisk fakturering (e-fakturering) som inrättades genom kommissionens beslut av den 2 november 2010 ⁽¹⁾ antog enhälligt en rekommendation om användning av en semantisk datamodell för att stödja interoperabilitet för elektronisk fakturering i oktober 2013.
- (14) Detta direktiv bör gälla elektroniska fakturor som tas emot av upphandlande myndigheter och enheter och utfärdas till följd av utförda kontrakt på vilka Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG ⁽²⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU ⁽³⁾, direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU är tillämpligt. Endast elektroniska fakturor som utfärdas av den ekonomiska aktör som har tilldelats det offentliga kontraktet eller koncessionskontraktet (huvudentreprenören) bör omfattas av detta direktiv. Om medlemsstater enligt artikel 71 i direktiv 2014/24/EU och artikel 88 i direktiv 2014/25/EU tillåter direkt betalning till underleverantörer, bör dock arrangemangen som ska fastställas i upphandlingsdokumenten innehålla bestämmelser om huruvida elektronisk fakturering ska användas vid betalningar till underleverantörer. Det bör klargöras att detta direktiv, när det kontrakt tilldelas en grupp ekonomiska aktörer, gäller de elektroniska fakturor som utfärdas både av gruppen och av de enskilda ekonomiska aktörerna.
- (15) Detta direktiv bör även tillämpas på koncessionskontrakt som innebär betalningar som kräver att fakturorna utfärdas av den ekonomiska aktör som tilldelats koncessionskontraktet. Begreppet *koncessioner* definieras i artikel 5.1 i direktiv 2014/23/EU. Syftet med koncessionskontrakt är upphandling av byggtreprenader eller tjänster genom koncession där ersättningen består av rätten att utnyttja byggnadsverket eller tjänsterna eller av dels en sådan rätt, dels betalning.
- (16) Detta direktiv gäller med förbehåll för artikel 346 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Detta direktiv är inte tillämpligt på elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt (sekretessbelagda eller förenade med särskilda säkerhetsåtgärder) och inte omfattas av direktiv 2014/23/EU, direktiv 2014/24/EU och direktiv 2014/25/EU enligt artiklarna 10.6, 15.3 respektive 24.3 i dessa. På samma villkor bör det i detta direktiv föreskrivas ett särskilt undantag för elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt (sekretessbelagda eller förenade med särskilda säkerhetsåtgärder) och omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2009/81/EG.
- (17) De definitioner som används i detta direktiv bör överensstämma med annan unionslagstiftningen om offentlig upphandling.
- (18) Kommissionen bör tillämpa de relevanta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 ⁽⁴⁾ för att begära att den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen utarbetar en europeisk standard för elektronisk fakturering. Enligt de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) nr 1025/2012 omfattas kommissionens beslut om en sådan begäran av granskningsförfarandet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (19) Den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör grunda sig på de befintliga tekniska specifikationer som har utvecklats inom ramen för europeiska standardiseringsorganisationer, som CEN (CWA 16356-MUG och CWA 16562-CEN Bil), och ta hänsyn till andra relevanta tekniska specifikationer som har utarbetats inom ramen för internationella standardiseringsorganisationer, som UN/CEFACT (CII v. 2.0) och ISO (finansiell faktura

⁽¹⁾ Kommissionens beslut av den 2 november 2010 om inrättande av ett europeiskt flerpartsforum för elektronisk fakturering (e-fakturering) (EUT C 326, 3.12.2010, s. 13).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessionskontrakt (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

baserad på ISO 20022-metodiken). Vid utförandet av begäran om standardisering bör den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen även ta hänsyn till resultaten av storskaliga pilotprojekt som genomförs inom ramen för policystödsprogrammet inom ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation samt andra relevanta organ och organisationers tekniska specifikationer för elektronisk fakturering med utbredd användning inom näringslivet. Den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör också vara kompatibel med befintliga standarder för betalningar för att möjliggöra automatisk behandling av betalningar.

- (20) I sin begäran till den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen bör kommissionen begära att den europeiska standarden för elektronisk fakturering ska vara tekniskt neutral, för att undvika snedvriden konkurrens, att den överensstämmer med relevanta internationella standarder för elektronisk fakturering, för att undvika tekniska hinder för marknadstillträde för leverantörer från tredjeländer och göra det enklare för europeiska leverantörer att skicka elektroniska fakturor till köpare i tredjeländer, samt att den är förenlig med direktiv 2006/112/EG ⁽¹⁾. Eftersom elektroniska fakturor kan innehålla personuppgifter, bör kommissionen också begära att europeisk standard för elektronisk fakturering tar hänsyn till skydd av personuppgifter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽²⁾ samt principerna om inbyggt uppgiftsskydd, proportionalitet och uppgiftsminimering. Förutom dessa minimikrav bör kommissionen i sin begäran till den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen fastställa ytterligare krav på innehållet i den europeiska standarden för elektronisk fakturering och ett slutdatum för dess antagande.
- (21) För att även små och medelstora företag ska kunna dra nytta av elektronisk fakturering vid offentlig upphandling bör den europeiska standarden för elektronisk fakturering göra det möjligt att inrätta användarvänliga system för elektronisk fakturering, det vill säga sådana som är enkla att förstå och enkla att använda. I detta sammanhang bör det även beaktas att framför allt små och medelstora företag samt mindre upphandlande myndigheter och enheter har begränsad personalstyrka och ekonomiska medel.
- (22) Den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör även vara lämplig för användning vid handelstransaktioner mellan företag. För att göra det möjligt för privata ekonomiska aktörer att använda den nya standarden i sina affärsförbindelser bör kommissionen därför se till att standarden inte utvecklas på ett sådant sätt att den är lämplig för användning endast vid offentlig upphandling.
- (23) Fakturor som utfärdas inom olika branscher kan behöva innehålla information som är specifik för branscherna i fråga. Ett begränsat antal gemensamma standardelement bör dock finnas med på alla fakturor. Att dessa element finns med är helt nödvändigt för kontroll av huruvida fakturan korrekt återspeglar den underliggande affärstransaktionen och för att säkerställa att fakturan är rättsligt giltig. En förteckning över sådana element som krävs för mervärdesskattelandamål finns i direktiv 2006/112/EG. Den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör vara förenlig med dessa element.
- (24) Den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör fastställa semantiska dataelement, särskilt avseende kompletterande uppgifter om säljare och köpare, processidentifiare, fakturaegenskaper, detaljer om föremålet för fakturan, leveransinformation, betalningsuppgifter och betalningsvillkor. En elektronisk fakturas basinnehåll bör finnas med på alla elektroniska fakturor. Detta bör säkerställa en tydlig och enhetlig tillämpning av elektronisk fakturering.
- (25) En elektronisk fakturas avsändare bör även i fortsättningen ha möjlighet att garantera ursprungets äkthet och fakturainnehållets integritet genom flera metoder, bland annat genom en elektronisk signatur, så att uppfyllande av målen i direktiv 2006/112/EG säkerställs, men krav på elektronisk signatur bör inte ingå som ett av elementen i den europeiska standarden för elektronisk fakturering.
- (26) För att undvika överdrivna kostnader och bördor för upphandlande myndigheter och enheter, bör den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen uppmanas att fastställa en förteckning över ett begränsat antal syntaxer som överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering. Den förteckningen bör inte utgöra en del av den europeiska standarden för elektronisk fakturering. De fastställda syntaxerna måste redan

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

användas utbrett och med framgång bland ekonomiska aktörer och upphandlande myndigheter. I syfte att underlätta och påskynda medlemsstaternas genomförande kommer den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen att uppmanas att tillhandahålla lämpliga syntaxbindningar från den europeiska standarden för elektronisk fakturering till alla syntaxer i förteckningen. Syntaxbindningar är riktlinjer för hur standarden kan återges i de olika syntaxerna. Denna standardiseringsprodukt bör komplettera den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer.

- (27) För att underlätta användning av den europeiska standarden för elektronisk fakturering bör den europeiska standardiseringsorganisationen även uppmanas att utarbeta riktlinjer för interoperabilitet vid överföring. Dessa riktlinjer bör inte utgöra en del av den europeiska standarden för elektronisk fakturering eller vara bindande för upphandlande myndigheter och enheter.
- (28) Innan den europeiska standarden för elektronisk fakturering införs i medlemsstaterna, bör standardens praktiska tillämpning testas i tillräcklig utsträckning. Denna bedömning bör genomföras under utarbetandet av standarden. Bedömningen bör omfatta slutanvändarna och framför allt inbegripa aspekter som ändamålsenlighet och användarvänlighet samt visa att standarden kan genomföras på ett kostnadseffektivt och proportionellt sätt.
- (29) Om den europeiska standard för elektronisk fakturering och den förteckning över syntaxer som överensstämmer med den standard som har utarbetats av den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen uppfyller kraven i kommissionens begäran och om standarden har testats, bör en hänvisning till den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (30) Bestämmelserna om utvecklingen av standarden och de andra standardiseringsprodukter som fastställs i detta direktiv är förenliga med de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) nr 1025/2012. Med tanke på detta direktivs särskilda art är det dock lämpligt att föreskriva att besluten att offentliggöra eller inte offentliggöra hänvisningar till standarden och förteckningen över syntaxer eller att offentliggöra dem med begränsningar antas i enlighet med granskningsförslaget. Detta bör dock inte påverka tillämpningen av relevanta bestämmelser i förordning (EU) nr 1025/2012 om formella invändningar mot den europeiska standarden.
- (31) Europeiska standardiseringsorganisationer granskar och uppdaterar regelbundet standarder för att anpassa dem till den tekniska utvecklingen. Mot bakgrund av hur snabbt sådan utveckling sker inom IKT-sektorn, bör kommissionen även kunna begära att den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen ser över och uppdaterar den europeiska standarden för elektronisk fakturering att ta hänsyn till denna utveckling och för att säkerställa fortsatt interoperabilitet.
- (32) I syfte för att möta den tekniska utvecklingen eller marknadens krav bör kommissionen kunna anta en genomförandeakt för att se över och uppdatera förteckningen över syntaxer. Vid mer komplexa anpassningar bör kommissionen även kunna begära att den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen ser över och uppdaterar förteckningen över syntaxer.
- (33) Kommissionen bör kunna se över en redan antagen förteckning över syntaxer, om den anser detta som nödvändigt för att säkerställa full och kontinuerlig interoperabilitet, ta hänsyn till den tekniska utvecklingen eller begränsa det antal syntaxer som får användas. Härvid bör kommissionen beakta den förteckning över syntaxer som fastställs, ses över och uppdateras av den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen.
- (34) Vid utgången av de tidsfrister för införlivande som fastställs i detta direktiv bör upphandlande myndigheter och enheter vara skyldiga att ta emot och behandla elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standarden för e-elektronisk fakturering och med alla de syntaxer som förekommer i den förteckning som kommissionen offentliggör i *Europeiska unionens officiella tidning*. Upphandlande myndigheter och enheter bör därför inte avvisa elektroniska fakturor som uppfyller ovannämnda villkor endast på grund av att de inte överensstämmer med krav (till exempel nationella eller branschspecifika krav eller ytterligare tekniska krav) förutom de som specifikt föreskrivs i detta direktiv. Andra tvingande grunder för avslag, som t.ex. de rörande avtalsvillkor, bör dock inte påverkas av denna skyldighet. Innan de upphandlande myndigheterna och enheterna betalar fakturan bör det dock under alla omständigheter stå dem fritt att kontrollera huruvida innehållet i den elektroniska fakturan korrekt återspeglar den underliggande affärstransaktionen (till exempel om fakturabeloppet är korrekt) och om fakturan har utställts till rätt mottagare. Skyldigheten att inte avvisa elektroniska fakturor i enlighet med detta direktiv påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (EUT L 48, 23.2.2011, s. 1).

- (35) Detta direktiv bör endast lägga mottagarna av en faktura, dvs. upphandlande myndigheter, inköpscentraler och upphandlande enheter, att acceptera och behandla elektroniska fakturor. Detta direktiv bör inte påverka rätten för fakturans avsändare att välja mellan att sända sin faktura i enlighet med den europeiska standarden för elektronisk fakturering, nationella eller andra tekniska standarder eller i pappersformat. Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaterna från att fastställa att endast elektroniska fakturor kan översändas inom ramen för offentlig upphandling. Om avsändaren väljer att översända fakturan enligt den europeiska standarden för elektronisk fakturering, bör mottagarens skyldighet att ta emot och behandla fakturan endast gälla om denna överensstämmer med någon av de syntaxer som ingår i den förteckning över syntaxer som kommissionen har offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*. Detta bör dock inte påverka avsändarens möjlighet att använda en tredje parts tjänster för översättning mellan den egna syntaxen och en syntax i förteckningen.
- (36) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ⁽¹⁾ och avgav ett yttrande den 11 november 2013 ⁽²⁾. I sitt yttrande offentliggjorde han rekommendationer för att säkerställa ett tillräckligt uppgiftsskydd vid tillämpningen av detta direktiv. De rekommendationerna bör beaktas när den europeiska standarden för elektronisk fakturering utarbetas och när personuppgifter behandlas av upphandlande myndigheter och enheter. Framför allt bör det klargöras att den befintliga dataskyddslagstiftningen även är tillämplig på elektronisk fakturering och att offentliggörande av personuppgifter i öppenhets- och redovisningssyfte måste stå i proportion till integritetsskyddet.
- (37) Eftersom direktiv 2006/112/EG innehåller bestämmelser om fakturering, inklusive elektronisk fakturering, bör dess förhållande till detta direktiv klargöras. Detta direktiv har ett annat syfte, och ett annat tillämpningsområde än direktiv 2006/112/EG, och följaktligen påverkar det inte bestämmelserna om användning av elektroniska fakturor för mervärdesskattändamål i detta. Särskilt artikel 232 i direktiv 2006/112/EG reglerar förhållandet mellan handelspartner och syftar till att säkerställa att mottagaren inte kan påtvingas användning av elektroniska fakturor av avsändaren. Detta bör dock inte påverka medlemsstaternas rätt att införa en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att, på vissa villkor, ta emot elektroniska fakturor.
- (38) För att göra det möjligt för upphandlande myndigheter och enheter att ordentligt förbereda och vidta de tekniska åtgärder som efter antagandet av den europeiska standarden för elektronisk fakturering och godkännandet av förteckningen över syntaxer krävs för att iakttä detta direktiv och med beaktande av att det krävs ett snabbt genomförande av elektronisk fakturering, bör en tidsfrist för införlivande på 18 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer i *Europeiska unionens officiella tidning* anses vara motiverad. Genom undantag från denna allmänna tidsfrist för införlivande bör det vara tillåtet för medlemsstaterna, i syfte att underlätta införandet av elektronisk fakturering för vissa upphandlande myndigheter, såsom lokala och regionala upphandlande myndigheter och offentliga företag, skjuta upp tillämpningen av detta direktiv för upphandlande myndigheter under den centrala nivån och upphandlande enheter upp till 30 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer i *Europeiska unionens officiella tidning*. Denna möjlighet att skjuta upp tillämpningen av kraven i detta direktiv bör inte gälla för inköpscentraler.
- (39) För att underlätta genomförandet av kraven i detta direktiv för upphandlande myndigheter och enheter bör kommissionen att se till att medlemsstaterna regelbundet hålls fullständigt informerade om de framsteg som görs med den utveckling av standarden och de tillhörande standardiseringsprodukterna som de relevanta europeiska standardiseringsorganisationerna ska genomföra. Detta bör möjliggöra för medlemsstaterna att utföra de nödvändiga förberedelserna i syfte att fullborda genomförandet inom de överenskomna tidsfristerna.
- (40) Eftersom upphandlande myndigheter och enheter dessutom kommer att kunna acceptera både elektroniska fakturor som uppfyller andra standarder än den europeiska standarden för elektronisk fakturering och pappersfakturor, om inte något annat fastställs i nationell lagstiftning, kommer detta direktiv inte att medföra några extra kostnader eller bördor för företagen, inklusive mikroföretag, små företag eller medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁽³⁾. Kommissionen och medlemsstaterna bör dessutom göra allt för att minimera kostnaderna för den europeiska standarden för elektronisk fakturering för

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ EUT C 38, 8.2.2014, s. 2.

⁽³⁾ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

användarna, särskilt för mikroföretag och små och medelstora företag, så att införandet av den i hela Europeiska unionen underlättas.

- (41) Vid genomförandet av detta direktiv bör medlemsstaterna ta hänsyn till små och medelstora företags samt små upphandlande myndigheters och enheters behov och ge alla upphandlande myndigheter, upphandlande enheter och leverantörer det stöd de behöver, så att den europeiska standarden för elektronisk fakturering kan användas. Dessutom bör utbildningsåtgärder tillhandahållas, framför allt för små och medelstora företag.
- (42) För att underlätta de tekniska anpassningar och anpassningar av förfaranden som alla parter som är delaktiga i offentlig upphandling måste göra för att säkerställa ett effektivt genomförande av detta direktiv, bör medlemsstaterna, om möjligt, göra stöd från strukturfonderna tillgängligt för alla stödberättigade upphandlande myndigheter, upphandlande enheter och små och medelstora företag.
- (43) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv när det gäller utformningen, begränsningen och granskningen av förteckningen över syntaxer bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med förordning (EU) nr 182/2011. Granskningsförfarandet bör användas för antagandet av genomförandeakter rörande förteckningen över syntaxer, med tanke på att de är till för att underlätta tillämpningen av den europeiska standarden för elektronisk fakturering och säkerställa interoperabilitet och snabb anpassning till den tekniska utvecklingen. Granskningsförfarandet bör också användas för antagandet av genomförandeakter avseende invändningar mot den europeiska standarden för elektronisk fakturering, med tanke på att ett de akterna kan få konsekvenser för skyldigheten att ta emot och behandla elektroniska fakturor.
- (44) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att undanröja marknadshinder och handelshinder som uppstår till följd av att det finns nationella regler och standarder som skiljer sig åt och att säkerställa interoperabilitet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

Det här direktivet ska tillämpas på elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt på vilka direktiv 2009/81/EG, direktiv 2014/23/EU, direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU är tillämpliga.

Det här direktivet ska inte tillämpas på elektroniska fakturor som utfärdas till följd av utförda kontrakt som omfattas av direktiv 2009/81/EG, om upphandlingen och utförandet av kontraktet har sekretessbelagts eller inte får ske utan särskilda säkerhetsåtgärder i enlighet med gällande lagar och andra författningar i en medlemsstat, under förutsättning att medlemsstaten har fastställt att de väsentliga intressena i fråga inte kan garanteras genom mindre inkräktande åtgärder.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *elektronisk faktura*: en faktura som har utfärdats, översänts och mottagits i ett strukturerat elektroniskt format som gör det möjligt att behandla den automatiskt och elektroniskt,
2. *en elektronisk fakturas basinnehåll*: en uppsättning central information som en elektronisk faktura måste innehålla för att möjliggöra gränsöverskridande interoperabilitet, inklusive den information som krävs för att säkerställa efterlevnad av de lagstadgade kraven,
3. *semantisk datamodell*: en strukturerad och logiskt sammanhängande uppsättning termer och deras innebörd, som specificerar en elektronisk fakturas basinnehåll,

4. *syntax*: språk eller dialekt som går att läsa maskinellt och som används för att återge dataelementen i en elektronisk faktura,
5. *syntaxbindningar*: riktlinjer för hur en semantisk datamodell för en elektronisk faktura kan återges i de olika syntaxerna,
6. *upphandlande myndigheter*: upphandlande myndigheter enligt artikel 1 led 17 i direktiv 2009/81/EG, artikel 6.1 i direktiv 2014/23/EU och artikel 2.1 led 1 i direktiv 2014/24/EU,
7. *upphandlande myndigheter under den centrala nivån*: upphandlande myndigheter under den centrala nivån enligt definitionen i artikel 2.1 led 3 i direktiv 2014/24/EU,
8. *inköpscentraler*: inköpscentraler enligt definitionen i artikel 2.1 led 16 i direktiv 2014/24/EU,
9. *upphandlande enheter*: upphandlande enheter enligt definitionen i artikel 1 led 17 i direktiv 2009/81/EG, artikel 7.1 och 7.2 i direktiv 2014/23/EU och artikel 4.1 i direktiv 2014/25/EU,
10. *internationell standard*: internationell standard enligt definitionen i artikel 2.1 a i förordning (EU) nr 1025/2012,
11. *europisk standard*: europeisk standard enligt definitionen i artikel 2.1 b i förordning (EU) nr 1025/2012.

Artikel 3

Fastställande av en europeisk standard

1. Kommissionen ska begära att den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen utarbetar en europeisk standard för den semantiska datamodellen för en elektronisk fakturas basinnehåll (nedan kallad *europeisk standard för elektronisk fakturering*).

Kommissionen ska kräva att den europeiska standarden för elektronisk fakturering uppfyller åtminstone följande kriterier:

- Den är tekniskt neutral.
- Den är kompatibel med relevanta internationella standarder för elektronisk fakturering.
- Den tar hänsyn till behovet av skydd av personuppgifter i enlighet med direktiv 95/46/EG, till en metod för inbyggt integritetsskydd samt till proportionalitetsprincipen och principerna om uppgiftsminimering och ändamålsbegränsning.
- Den är förenlig med relevanta bestämmelser i direktiv 2006/112/EG.
- Den möjliggör upprättande av praktiska, användarvänliga, flexibla och kostnadseffektiva system för elektronisk fakturering.
- Den tar hänsyn till de särskilda behoven hos små och medelstora företag samt hos upphandlande myndigheter och enheter under den centrala nivån.
- Den är lämplig att använda vid handelstransaktioner mellan företag.

Kommissionen ska begära att den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen tillhandahåller en förteckning över ett begränsat antal syntaxer som överensstämmer med den europeiska standarden för elektronisk fakturering, lämpliga syntaxbindningar och riktlinjer för interoperabilitet vid överföring i syfte att underlätta användningen av standarden.

Begäran ska antas i enlighet med förfarandet i artikel 10.1–10.5 i förordning (EU) nr 1025/2012.

Som en del i den relevanta europeiska standardiseringsorganisationens arbete med att utveckla standarden, ska standardens praktiska tillämpning för slutanvändarna testas inom den tidsfrist som anges i punkt 2. Kommissionen ska behålla det övergripande ansvaret för testerna och ska under testerna se till att särskild hänsyn tas till praktiska aspekter, användarvänlighet och eventuella kostnader för genomförande, i enlighet med punkt 1 andra stycket. Kommissionen ska överlämna en rapport om resultatet av testet till Europaparlamentet och rådet.

2. Om den europeiska standard för elektronisk fakturering som har utarbetats i enlighet med begäran i punkt 1 uppfyller kraven däri och en testfas i enlighet med punkt 1 femte stycket har genomförts, ska kommissionen offentliggöra hänvisningar till denna standard i *Europeiska unionens officiella tidning* tillsammans med den förteckning över ett begränsat antal syntaxer som har utarbetats i enlighet med begäran i punkt 1. Det offentliggörandet ska ske senast den 27 maj 2017.

Artikel 4

Formella invändningar mot den europeiska standarden

1. När en medlemsstat eller Europaparlamentet anser att den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer inte helt och hållet uppfyller kraven i artikel 3.1, ska de informera kommissionen om detta med en detaljerad förklaring och kommissionen ska besluta

- a) att i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra eller inte offentliggöra hänvisningar till den europeiska standarden för elektronisk fakturering och den berörda förteckningen över syntaxer eller att offentliggöra dessa med begränsningar,
- b) att i *Europeiska unionens officiella tidning* behålla hänvisningarna till den europeiska standarden för elektronisk fakturering och den berörda förteckningen över syntaxer, att behålla hänvisningarna med begränsningar eller att dra tillbaka hänvisningarna.

2. Kommissionen ska på sin webbplats offentliggöra sådan information om den europeiska standarden för elektronisk fakturering och förteckningen över syntaxer som har blivit föremål för ett sådant beslut som avses i punkt 1.

3. Kommissionen ska underrätta den berörda europeiska standardiseringsorganisationen om det beslut som avses i punkt 1 och ska vid behov begära en översyn av den berörda europeiska standarden för elektronisk fakturering eller förteckningen över syntaxer.

4. De beslut som avses i punkt 1 a och b i denna artikel ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 10.2.

Artikel 5

Underhåll och vidareutveckling av den europeiska standarden och förteckningen över syntaxer

1. För att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen och för att säkerställa full och kontinuerlig interoperabilitet i fråga om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling får kommissionen

- a) uppdatera eller se över den europeiska standarden för elektronisk fakturering,
- b) uppdatera eller se över den förteckning över syntaxer som kommissionen har offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Om kommissionen beslutar att vidta den åtgärd som avses i punkt 1 a, ska den lämna en begäran till den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen. Denna begäran ska göras i enlighet med förfarandet i artikel 3.1 utan tillämpning av de tidsfrister som fastställs i denna.

3. Artikel 4 ska gälla för varje uppdatering eller översyn som genomförs i enlighet med punkt 1 a.

4. Om kommissionen beslutar att vidta den åtgärd som avses i punkt 1 b, ska den göra det antingen i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 10.2 eller genom att lämna en begäran till den relevanta europeiska standardiseringsorganisationen. Denna begäran ska göras i enlighet med förfarandet i artikel 3.1 utan tillämpning av de tidsfrister som fastställs i denna.

Artikel 6

En elektronisk fakturas basinnehåll

En elektronisk fakturas basinnehåll ska bl.a. vara

- a) identitet för behandling av fakturan, och fakturanummer,
- b) faktureringsperiod,
- c) uppgifter om säljaren,
- d) uppgifter om köparen,
- e) uppgifter om betalningsmottagaren,
- f) uppgifter om säljarens skatterepresentant,

- g) avtalets referens,
- h) leveransinformation,
- i) betalningsinstruktioner,
- j) uppgifter om rabatter och avgifter,
- k) uppgifter om fakturapost,
- l) fakturans totalbelopp,
- m) mervärdesskattspecifiering.

Artikel 7

Mottagande och behandling av elektroniska fakturor

Medlemsstaterna ska säkerställa att upphandlande myndigheter och enheter tar emot och behandlar elektroniska fakturor som överensstämmer med den europeiska standard för elektronisk fakturering vars hänvisning har offentliggjorts i enlighet med artikel 3.2 och med någon av syntaxerna på den förteckning som har offentliggjorts enligt artikel 3.2.

Artikel 8

Uppgiftsskydd

1. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning om uppgiftsskydd.
2. Om inte annat följer av bestämmelser av annan innebörd i unionsrätt eller nationell rätt och utan att det påverkar de undantag och begränsningar som föreskrivs i artikel 13 i direktiv 95/46/EG, får personuppgifter som inhämtats för elektronisk fakturering användas enbart för det ändamålet eller för ändamål som är förenliga med detta.
3. Utan att detta påverkar tillämpningen av de undantag och begränsningar som föreskrivs i artikel 13 i direktiv 95/46/EG ska medlemsstaterna se till att arrangemangen för att, i öppenhets- och redovisningssyfte, offentliggöra personuppgifter som har samlats in vid elektronisk fakturering överensstämmer med offentliggörandets ändamål och principen om integritetsskydd.

Artikel 9

Användning av elektroniska fakturor för mervärdesskatteändamål

Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i direktiv 2006/112/EG.

Artikel 10

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Kommittén ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 11

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska anta, offentliggöra och tillämpa de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast 27 november 2018. De ska genast överlämna texten till dessa åtgärder till kommissionen.
2. Genom undantag från punkt 1 ska medlemsstaterna senast 18 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering i *Europeiska unionens officiella tidning* anta, offentliggöra och tillämpa de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla skyldigheten i artikel 7 att ta emot och behandla elektroniska fakturor.

Medlemsstaterna får skjuta upp den tillämpning som avses i första stycket för sina upphandlande myndigheter och enheter under den centrala nivån upp till och med 30 månader efter offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering i *Europeiska unionens officiella tidning*.

6.5.2014

SV

Europeiska unionens officiella tidning

L 133/11

Vid offentliggörandet av hänvisningen till den europeiska standarden för elektronisk fakturering ska kommissionen i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra sista datum för ikraftsättande av de åtgärder som avses i första stycket.

3. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 12

Översyn

Kommissionen ska se över effekterna av detta direktiv på den inre marknaden och på införandet av elektronisk fakturering vid offentlig upphandling och överlämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet inom tre år efter tidsfristen för det maximala uppskjutandet för myndigheter under den centrala nivån enligt artikel 11.2 andra stycket. Rapporten ska vid behov åtföljas av en konsekvensbedömning avseende behovet av ytterligare åtgärder.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 14

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 16 april 2014.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

D. KOURKOULAS

Ordförande
